

Захист дисертації

На засіданні спеціалізованої вченої ради при Національній академії образотворчого мистецтва і архітектури у 2010 році успішно захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата архітектури **Л. Р. Гнатюк** — на тему “*Особливості архітектурно-просторової організації скаральних комплексів історичної Волині*”.

Всеукраїнська акція “Мистецтво молодих — 2010”

Ідея презентації кращих дипломних робіт випускників провідних художніх мистецьких закладів України — Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури (НАОМА), Львівської національної академії мистецтв (ЛНАМ) і Харківської державної академії дизайну і мистецтв (ХДАДМ) — виникла в 1996 році. Перший всеукраїнський огляд-конкурс дипломних робіт відбувся у Києві 1998 року. Відтоді у Києві, Львові і Харкові пройшли творчі звіти молодих митців. Наймасштабнішою виявилась Всеукраїнська акція “Мистецтво молодих—2010”, організована Національною академією мистецтв України (НАМУ) та Інститутом проблем сучасного мистецтва цієї академії за участі Міністерства культури і туризму України, Міністерства освіти і науки України, Міністерства України з питань сім’ї, молоді та спорту, Національної спілки художників України.

Одним із основних заходів акції стала науково-практична конференція “Творчість та новітні технологічні аспекти мистецької освіти в Україні”, у якій взяли участь науковці різних установ Києва, Харкова і Львова.

У вступному слові президент НАМУ, ректор НАОМА **Андрій Чебикін**, звертаючись до учасників конференції, наголосив на важливості й необхідності проведення таких конкурсів-оглядів для аналізу й оцінки поступу мистецької освіти з урахуванням регіональних традицій. Національна академія мистецтв України з цього року розпочинає такі огляди з метою визначення актуальних проблем освіти та розв’язання їх. Серйозним завданням, наприклад, є презентація досягнень української освіти за межами держави. У минулому Українська академія мистецтва була відомою й авторитетною в Європі. Її нині не втрачено мистецький рівень освіти, проте ще недостатньо використовуються у навчальному процесі новітні технології. “Не втрачаючи набутого, ми маємо розвинути те, чого в нас бракує”, — сказав А. Чебикін.

Вице-президент НАМУ, директор Інституту проблем сучасного мистецтва НАМУ **Віктор Сидоренко** зауважив, що реформування художньої

Урочисте відкриття Всеукраїнської акції “Мистецтво молодих — 2010”.
На задньому плані монументальний твір Д. Рибіної
“Митарства Феофана Грека” (Срібна медаль НАМУ)

освіти неможливе без сучасних технологій. Майбутнє візуального мистецтва — це медіа технології, мультиплікація, фотографія. Тож у художній практиці і сучасній освіті важливо застосовувати нові методи, набувати візуальний досвід. Варто згадати початок ХХ століття, коли в Українській академії мистецтва було запроваджено дисципліну “формально-технічне мистецтво” (“фортех”), з’явився відомий фільм “Земля” Олександра Довженка, який сприймається як відеомистецтво. “Ми живемо в ХХІ столітті — час вимагає інновацій у мистецькій освіті” — така основна теза виступу В. Сидоренка.

Перед учасниками конференції з привітанням виступили ректор Львівської національної академії мистецтв **Андрій Бокотей** і ректор Харківської державної академії дизайну і мистецтв **Віктор Даниленко**.

З наголошенням важливості теми конференції до присутніх звернувся академік-секретар відділення образотворчого мистецтва НАМУ, професор **Микола Стороженко**: “Новітні технології у мистецькій освіті підтримую через власний досвід. Ідея синтезу традиції і сучасних технологій мені завжди була близькою. Почалася Ера Водолія, і мистецтво молодих сприймаю як бажання компенсувати втрачену свободу, коли нав’язувались зміст і форма. Однак має бути не протест, а експеримент. Мистецтво не може бути політикою, треба служити високому рівню мистецтва. Художник може дати своє сучасне бачення світу. Синтез змісту і форми — ось справжнє мистецтво. Загроза нашій культурі — Болонський процес. Пензель, балет, музика — як до них застосувати модуль? Потрібна своя програма творчих навчальних закладів, а не модульна Болонська система. Наша школа має високу культуру. Тримаймо дух, душу і фах!”

У виступі **Романа Яцива** зі Львова прозвучали кілька цікавих тез:

“Важливо уточнити смислове навантаження поняття новітніх технологій у художній творчості. Очевидною є відносність цього поняття, яке по-різному сприймається у Києві, Львові чи в Нью-Йорку, Лондоні, Токіо. На рівні мистецьких практик така відносність проявляється у значних відмінностях між стратегіями творчого пошуку. Більш оснащені в технологічному плані культури зазвичай нав’язують слабшим (у сенсі новітніх технологій) свої моделі розвитку мистецтва, а фактично, в такий спосіб, підпорядковують їх собі.

Визнаючи важливість новітніх технологій для рівня культурно-мистецьких досвідів, важливо враховувати “інстинкт мистецтва”. Тільки за наявності творчого вогню, авторського почуття і мислення новітні технології можуть відіграти “будуючу” роль у творчому акті.

“Включенню” новітніх технологій у творення нової естетичної якості мистецького твору суттєво сприяє розбудованість теоретико-методологічної бази. У сучасній українській мистецькій дійсності такої бази немає.

Носієм мистецької думки повинна бути цілісна творчо-інтелектуальна особистість — індивідуальність з акцентованою емоційною та світоглядною ідентичністю, з власним морально-етичним імперативом. Тільки в таких руках новітні технології зможуть в належний спосіб “спрацювати”. Інакше — імітація творчості.

Новітні технології у творчості мають бути синхронізовані з соціокультурним тлом, на якому здійснюється творчий акт. Відірваність одного від іншого позначиться на рівні здатності суспільства сприйняти й “відчитати” певну мистецьку новацію. У такому випадку використання новітніх технологій може звестися лише до рівня творчого експерименту”.

Художня виставка “Мистецтво молодих — 2010” презентувала творчість випускників 2007–2010 років трьох мистецьких вищих навчальних закладів у виставкових залах Інституту проблем сучасного мистецтва НАМУ, Національної академії мистецтв України, Національної спілки художників України та Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури. У масштабній експозиції було представлено майже 150 творів різних мистецьких напрямків і жанрів — малярство, графіка, скульптура, монументальне, театральне та декоративне мистецтво, дизайн, архітектурні проекти.

Молодь у своїх дипломних роботах виявила громадянську і творчу зрілість, відданість традиціям академічної школи, палке бажання передати своє сприйняття світу через творчість, заявити про власну силу і емоційно-духовну напругу. Поліфонія художніх течій і стилів, багатоманітне існування у часовому просторі (реальному й віртуальному) гармонійного поєднання сучасних технологій з класичними видами образотворчого мистецтва і водночас творення пластичних художніх образів, що відповідають сучасному баченню буття — такою є творчість молодих.

Т. К о в а ч . Графічна серія “Тир” (Золота медаль НАМУ)

Зрозуміло, за тим стоїть подвижницька праця педагогів — Учителів, гідних представників творчої інтелігенції, які не лише передають молоді свій досвід і творче бачення, а й формують світогляд, високу культуру художнього мислення, патріотичну позицію; виховують особистості, яким під силу вирішувати серйозні образно-стилістичні завдання на високому рівні громадянської свідомості; плекають майбутню творчу еліту.

Напередодні відкриття акції під головуванням президента НАМУ А. Чебикіна відбулось засідання поважного журі у складі В. Сидоренка, М. Яковлева, А. Бокотєя, В. Даниленка, М. Стороженка, О. Федорука, О. Міщенко. Після всебічного ознайомлення з творчою діяльністю випускників та студентів, з дипломними роботами вихованців (2007–2010 років) художніх навчальних закладів України IV рівня акредитації, представлених на Всеукраїнській акції “Мистецтво молодих — 2010”, було прийнято рішення про відзначення кращих дипломних робіт та нагородження золотими і срібними медалями, почесними дипломами НАМУ.

Золоту медаль НАМУ отримав **Т. Ковач** за твір “Тир” (графічна серія, керівник — проф. А. В. ЧЕБИКІН, НАОМА), **срібними медалями НАМУ** нагороджено: **Д. Рибіну** (“Митарства Феофана Грека”, монументальний твір, керівник — проф. М. А. СТОРОЖЕНКО, НАОМА), **О. Сердюка** (“Дума про кобзарів”, живопис, керівник — проф. В. М. ГОНТАРОВ, ХДАДМ).

Почесні дипломи НАМУ отримали:

Андріанов В. (“До нових земель”, скульптура, керівник — проф. В. А. ЧЕПЕЛИК, НАОМА);

Бруевич К. (графічний об'єкт “Сад”, керівник — проф. А. В. ЧЕБИКІН, НАОМА);

Власюк Я. (“Оплакування”, копія з картини Ван Дейка, реставрація, керівник — художник-реставратор вищої категорії А. М. ОСТАПЧУК, НАОМА);

Гриценко О. (ілюстрації до новели М. Хвильового “Редактор Карк”, керівник — проф. Г. І. ГАЛИНСЬКА, НАОМА);

Кравцов Н. (“Моління про чашу”, живопис, триптих, керівник — проф. В. І. ГУРІН, НАОМА);

Маркуш К. (ескізи костюмів до вистави “Мойсей”, керівник — А. І. АЛЕКСАНДРОВИЧ-ДОЧЕВСЬКИЙ, НАОМА);

Пилясва О. (“Проект центру водного спорту в смт Коктебель”, архітектура, керівник — проф. А. М. ДАВИДОВ, НАОМА);

Стадниченко Д. (серія шрифтових плакатів “Видатні дизайнери шрифту”, “Час і форма”, керівник — проф. В. К. ШОСТЯ, НАОМА);

Фурс Г. (“Сон Іакова”, монументальне мистецтво, керівник — проф. М. А. СТОРОЖЕНКО, НАОМА);

Хуан Лю Фан (“Легенда”, монументальне мистецтво, керівник — проф. М. А. СТОРОЖЕНКО, НАОМА);

Горб С. (об'ємно-просторова пластика “Символи життя”, 5 елементів, керівник — приват-доцент М. К. МАЛАВСЬКИЙ, ЛНАМ);

Кушнір О. (інтер'єр індивідуального житла, керівник — доцент Я. О. УЛЬГУРСЬКИЙ, ЛНАМ);

Пшеничний Д. (композиція “Євангелісти”, 4 частини, монументальне мистецтво, керівник — проф. О. Т. МІНЬКО, ЛНАМ);

Бабич О. (“Універсальний екскаватор”, промисловий дизайн, керівник — доцент С. В. ВЕРГУНОВ, ХДАДМ);

Гладкий О. (“Відкрита течія”, монументальне мистецтво, керівник — І. Ю. КАРДАШ, ХДАДМ);

О. Сердюк. Дума про кобзарів (Срібна медаль НАМУ)

С. Горб. Об'ємно-просторова пластика "Символи життя"
(Почесний диплом НАМУ)

Гончарова К. ("Розробка та впровадження методів зміцнення фарбового шару настінного живопису Слобідської України другої половини ХІХ ст.", керівник — А. О. ДОЛУДА, ХДАДМ);

Лепейко А. (Графічна серія "Плинність часу", керівник — доцент О. А. КАЛАШНІКОВА, ХДАДМ);

Литвиненко О. (Анімаційний гумористичний фільм за сюжетами карикатурної графіки, керівник — ст. викладач Л. К. СТОРОЖУК, ХДАДМ).

Пономаренко М. ("Родинні реліквії", живопис, керівник — проф. В. М. ЧАУС, ХДАДМ);

Рябцева М. (Дизайн інтер'єрів спортивно-оздоровчого комплексу, керівники — доценти А. М. ОЛЕКСІЄНКО, Н. Є. ТРЕГУБ, ХДАДМ);

Саражин Д. ("Очікування", живопис, керівник — проф. Ю. М. ВІНТАЄВ, ХДАДМ);

Селищева О. (Дизайн творчих робіт В. Сидоренка, керівник — ст. викладач О. Л. КВІТКА, ХДАДМ);

Смородін А. (Графічна серія "Відчуття", керівник — ст. викладач О. О. ЮРЧЕНКО, ХДАДМ);

Під час урочистого відкриття експозицій художньої виставки "Мистецтво молодих — 2010" нагороди випускникам вручив президент НАМУ А. Чебикін у присутності представників державних установ — співорганізаторів акції, громадськості, творчої інтелігенції, молоді.

Всеукраїнська акція "Мистецтво молодих — 2010" завершилась, але вона залишиться в пам'яті як непересічна мистецька подія, що дала можливість ознайомитись з досягненнями художніх регіональних шкіл, виявити новітні методи підготовки художників-професіоналів, здійснити аналіз загального стану художньої освіти в Україні та визначити перспективи її подальшого поступу.

Ніна Саєнко,
заслужений діяч мистецтв України